

Nova španska vlada se izrekla za nadaljevanje vojne

General Casado izbran za načelnika obrambnega sveta. Manifest, naslovljen ljudstvu, žigosa Negrina in poziva lojaliste na borbo do konca. General Miaja, vrhovni poveljnik oborožene sile v centralni Španiji, podprl novo vlado. Aretacije španskih beguncev v Franciji

Japonci zasedli kitajsko luko

Obnova vojnih operacij pri Nančangu

Sanghaj, 6. marca. — Japonski poveljniki so naznanili zavzetje Haičova, zadnjega kitajskega pristanišnega mesta ob Rumenu morju. Haičov leži okrog 275 milj severno od Sanghaja.

Japonske kolone sedaj pridirajo ob Velikem kanalu proti Paojingu, strateškemu mestu med dvema jezeroma v provinci Kiangsi. Izolirane so že Hvajjan, važno trgovinsko središče v tej provinci. Japonski letalci z dvema drugima profesorjema priznani "Okrogli mizi" v radiu o vprašanju evropske krize. Beneš je dvakrat, trikrat poudaril, da demokratična federacija evropskih držav je edini izhod iz današnjega kaosa. Federacijo bi morale začeti demokratične dežele, nakar bi bile totalitarne dežele kmalu brez moči.

Japonske vojne operacije so bile obnovljene pri Nančangu, glavnemu mestu province Kiangsi. Štiri vojaške divizije so zasedle pozicije v bližini Jočova, 140 milj zapadno od Hankova.

Kitajski guerilci v severno-zapadnem delu province Sujuan so napadli japonsko vojaško letališče v Kvančengtsu in uničili devet letal. Guerilci so tudi napadli japonske garnizije v Tajkanu in dveh mestih v provinci Šansi; okrog 150 japonskih vojakov je bilo ubitih in ranjenih v napadih.

Bivši nemški kancelar dobil službo profesorja

Cambridge, Mass., 6. marca. Dr. Heinrich Brüning, kancelar nemške republike od l. 1930 do l. 1932, je dobil službo profesorja na univerzi Harvard.

Aretacija fašističnih špirov v Moskvi

Moskva, 6. marca. — Sovjetski tisk je naznanil aretacijo treh fašističnih špirov, ki so prišli v Moskvo kot begunci. Identiteta aretirancev ni bila objavljena. Tisk piše, da so dobili, "kar so zaslužili." To pomeni, da so bili obsojeni v smrt.

Gandhi vztraja v gladovni stavki

Trideset ubitih v izgreduh v Indiji

Rajkot, Indija, 6. marca. — Mohandas K. Gandhi, vodja indijskih nacionalistov, se posti že tri dni v znak protesta proti Thakoru Dharmendrasinhji, domačinskemu vladarju, ki je odklonil njegove zahteve glede socialnih reform. Vladar je včeraj izpustil Gandhijevo ženo iz zapora, toda Gandhi jo je pozval, naj se vrne v ječo.

Gandhi je postal zelo slab in milijoni njegovih pristašev molijo zanj, da ne bi gladovna stavka rezultirala v smrti. On je že izgubil dva funta na teži, odkar se posti, krvni pritisk pa se je povečal na 180. Gandhi je izjavil, da bo vztrajal v stavki in njegovi zdravniki so v skrbeh.

Gandhijeva žena je bila aretirana 3. februarja, ko je dospela v Rajkot in otvorila kampanjo civilne nepokorščine. Možnost je, da bo zdaj interveniral markiz Linlithgow, angleški podkralj v Indiji, v prilog Gandhiju. On je včeraj preklical turo po indijskih provincah, ko je prejel apel od Indijskega nacionalističnega kongresa.

Ta je že šesta Gandhijeva gladovna stavka v znak protesta proti krivicam, ki se gode njegovim pristašem in ljudstvu.

Benares, Indija, 6. marca. — Angleške čete, ki patrolirajo to mesto, so včeraj streljale na Hindute in muslimane, ko so se spet spopadli v izgreduh. Izgredi so se pričeli zadnji petek in doslej je bilo že trideset ubitih in čez dvesto ranjenih.

Francoski generali konferirajo o obrambi

Tunis, Tunisija, 6. marca. — Francoski generali iz Maroka in Tunisije razpravljajo o obrambi francoskih kolonij v severni Afriki. Konferenca se vrši za zaprtimi vrati. Konferenco je sklical general August Nogues, koordinat francosko-afriške oborožene sile v kolonijah, po obisku trdnjavske cone v Tunisiji ob meji Libije, italijanske kolonije v Afriki.

GOEBBELS PRIZNAL POMANJKANJE ŽIVEŽA

Nemčija v teži gospodarski krizi

ITALIJANI POZDRAVILI GOERINGA

Leipzig, Nemčija, 6. marca. — "Nacijska Nemčija silno težko oskrbuje ljudstvo s potrebnimi živili", je včeraj izjavil dr. Paul Goebbels, minister propagande, v svojem govoru, ko je otvoril razstavo v Leipzigu. Vzrok je dejstvo, ker nemško ljudstvo ni dobilo deleža, do katerega je upravičeno, pri distribuciji svetovnega bogastva.

"Mi spadamo med nemanice, toda Nemčija mora živeti in bo živela," je rekel Goebbels. "Narod, ki šteje 80 milijonov ljudi, ne more biti zbrisan z liste drugih narodov. Mednarodne zapreke, ki ovirajo zdravo izmenjavo blaga z nacijsko Nemčijo, niso samo bedaste, temveč s političnega vidika zločinske. Nemški narod ima železno voljo in hoče živeti. Mi nimamo kolonij, ki bi nas zalagale z živili in drugimi potrebščinami, poleg tega pa se moramo boriti proti državam, ki hočejo uničiti našo izvozno trgovino. Ali nam bodo te dale nasvet, naj častno stradamo? Ali sploh mislijo, da bo Nemčija ostala zadovoljna v tesnem okviru in prostoru, ki sta premajhna, da bi dajala kruh milijonom?"

Goebbels je opozoril Veliko Britanijo, naj se ne norčuje iz nemških ekonomskih ukrepov. Namesto smešenja nemške nesreče naj bi Velika Britanija pozdravila napore nacijske vlade in ji pomagala, da bi tudi ona dobila delež svetovnega bogastva. Če bo to storila, bo napetost v Evropi odnehala.

Nekateri trdijo, da bi nacijska Nemčija lahko vsaj delno odpravila pomanjkanje, če bi potrošila manj denarja za oboroževanje in več za živila in druge potrebščine.

San Remo, Italija, 6. marca. — Maršal Hermann Wilhelm Goering, nemški letalski minister in (Dalje na 3. strani.)

Domače vesti

Nov grob v Chicagu

Chicago. — Dne 6. marca je v Clarendon Hillsu umrla Mary Jereb, stara 54 let in rojena v Kostanjevici na Dolenjskem. Podlegla je sladkorni bolezni in zapušača moža, dva sinova in hčer. Bila je članica Pionirjev št. 559 SNPJ in civilni pogreb se vrši v sredo popoldne iz pokopnega zavoda Bilger Chas. F. & Sons, 5203 South Lake Park Ave. na pokopališče Oak Woods, kjer bo upepeljena.

Novice iz South Chicaga

So. Chicago. — Dne 26. febr. sta bili na povratku iz Milwaukeeja pobiti pri avtni nesreči Darinka in Angela Kuhelj. Prvo pomoč sta dobili v Evanstonu, kjer se je zgodila nesreča in ostali sta dva dni v bolnišnici, zdaj se pa zdravita doma. — Steve Malnarič, znani naš društveni delavec, se je ponesrečil zadnji teden, ko je šel na delo; padel je in si je izmaknil kolk. Zdravi se v domači oskrbi. — Louis Malnarič, ki se nahaja pri vojaških letalcih, je bil pred kratkim premeščen iz Selfridge Fielda, Mich., v Denver, Colo., kjer bo nadaljeval vojaško letalsko šolo.

Nov grob v Kansasu

Gross, Kans. — V bolnišnici v Girardu je umrla Mary Kojmayer, stara 45 let in rojena v Presju pri Sv. Križu na Dolenjskem. V Ameriki je živela 27 let in bila je članica društva 206 SNPJ. Tu zapušača moža, tri sinove in hčer, v stari domovini pa sestro.

Nov grob v starem kraju

Chicago. — Andro Špolar, znani naš hotelir, poroča Prosveti iz starega kraja, kjer se menda še vedno nahaja na obisk, da je v Splitu, Dalmaciji, umrl 12. febr. njegov brat Tone Špolar v starosti 74 let. Rojen je bil v Trgovljacu pri Veliki Nedelji in tamkaj zapušača večje številno otrok in enega brata, v Ameriki pa dva brata in dve sestri.

Vesti iz Penne

Pittsburgh, Pa. — Zadnje dni je tu umrl M. Šval, star 75 let in doma od Kostanjevice na Dolenjskem. V Ameriki je živel 47 let in tu zapušača žena, dva sinova in pet hčera.

Nov grob v New Yorku

Brooklyn, N. Y. — Pred nekaj dnevi je tu umrl Frank Brojan po domače Vapov France, star 54 let in rojen v Loki pri Mengžu na Gorenjskem. Podlegel je vodenici. Dolga leta je bival v Hazletonu, Pa. Tu zapušača žena, šest otrok in brata.

Clevelandske vesti

Cleveland. — Dne 2. marca je v bolnišnici umrl John Rossa star 52 let in rojen v St. Vidu pri Vipavi na Primorskem. V Ameriki je živel 29 let in tu zapušača žena, hčer in brata. — Dalje je v bolnišnici umrl Jos. Horvat, star 54 let in rojen v Turinšču v Prekmurju. Tu zapušača žena in pet otrok. — Slovenski narodni dom je zadnje nedelje slavil petnajstletnico svojega obstanka z banketom in plesom.

Vesti iz Južne Amerike

Buenos Aires, Arg. — Dne 1. febr. se je pri delu ubil Matija Kobe, star 35 let in rojen v Pučji pri Stopičih na Dolenjskem. Bil je mizar in padel je s sedem metrov visoke zgradbe, nakar je kmalu umrl za poškodbami. V stari domovini zapušača oče, tri brate in tri sestre. — Dalje je umrl Alojzij Zidar, star 40 let in doma iz Kazelj, občina Štorje pri Sezani. Podlegel je operaciji na želodcu. — Prve dni februarja sta bila poročena Anton Ušaj iz St. Petra pri Gorici in Rozina Lasič iz Vertojbe pri Gorici ter Marijo Šuligoj in Alojzija Merčič.

POSLEDICE KONFLIKTA V AVTNI ORGANIZACIJI

Unija izgubila 170,000 članov

DUBINSKY APELIRA ZA MIR

Detroit, Mich., 6. marca. — Homer Martin je včeraj na konvenciji svoje frakcije izjavil, da se je število članov unije združenih avtnih delavcev, ki plačujejo članarino, znižalo od 370.000 na 200.000, odkar je ponovno izbruhnil notranji konflikt v organizaciji. Število dobrostojećih krajevnih unij je 225. Po Martinovi izjavi je 155 izmed teh unij poslalo delegate na njegovo konvencijo, ki se je pričela zadnjo soboto v Detroitu. Te ga podpirajo v boju proti Johnu L. Lewisu, predsedniku Kongresa industrijskih organizacij in komunistični kontroli avtne unije.

Konvencija je dokaz, da Martin pretirava. On trdi, da sta dve tretjini unij na njegovi strani, toda dejstvo je, da ne kontrolira niti polovice članov. Konvencija je včeraj dala 629 glasov delegatom, ki reprezentirajo po Martinovi izjavi 155 krajevnih unij. Ker vsak delegat reprezentira sto članov, pomeni to, da ima Martin na svoji strani le 62.900 članov, kljub temu on vztraja pri trditvi, da njegova konvencija reprezentira večino članov avtne unije.

Martin hoče pretvoriti svojo frakcijo v neodvisno unijo, ki ne bo imela nobenih zvez z Ameriško delavsko federacijo in ne s Kongresom industrijskih organizacij. Vprašanje, ali se frakcija pridruži A. D. F., bo kljub temu prišlo pred delegate.

David Dubinsky, predsednik unije International Ladies Garment Workers, ki je zadnje jesen izstopila iz CIO, je brzojavno pozdravil konvencijo; zaeno pa je apeliral za mir v vrstah organiziranega delavstva. Pohlall je tudi predsednika Roosevelta, ki je pozval voditelje CIO in ADF, naj se pomirijo in tončajo konflikt.

Konvencija je včeraj odobrila Martinova pogajanja s Ford Motor Co. glede organiziranja avtnih delavcev v Fordovih tovarnah. Martinovi nasprotniki so obsodili ta pogajanja kot izdajstvo unije. Martin je včeraj ponovno napadel Lewisa in mu želel, da je orodje komunistov.

Pričetek konference med ADF in CIO

Člani odborov povabljeni v Belo hišo

Washington, D. C., 6. marca. — Mirovna konferenca med reprezentanti Ameriške delavske federacije in Kongresa industrijskih organizacij se bo pričela jutri z razgovori v Beli hiši. Člane odborov obeh grup, ki so se odzvali apelu predsednika Roosevelta, naj pričnejo mirovna pogajanja, bo vodila v Belo hišo Frances Perkins, načelnica federalnega delavskega departmanta.

Lewis, načelnik CIO, Philip Murray in Sidney Hillman bodo reprezentirali Kongres industrijskih organizacij na konferenci. Odbor, ki ga je imenoval William Green, predsednik ADF, tvorijo Mathew Woll, Harry C. Bates in Thomas A. Rickett. Vsi ti so člani eksekutivnega sveta ADF.

Dr. Beneš in federacija Evrope

Federacija edini izhod iz kaosa

Chicago, 6. marca. — Dr. Edward Beneš, bivši predsednik čehoslovaške republike, ki zdaj gostuje kot profesor na čikaški univerzi, je včeraj razpravljal z dvema drugima profesorjema priznani "Okrogli mizi" v radiu o vprašanju evropske krize. Beneš je dvakrat, trikrat poudaril, da demokratična federacija evropskih držav je edini izhod iz današnjega kaosa. Federacijo bi morale začeti demokratične dežele, nakar bi bile totalitarne dežele kmalu brez moči.

Dr. Beneš je tudi rekel, da med fašizmom in komunizmom ni fundamentalne razlike. Oba sistema izključujeta demokracijo, oba dajeta diktatorično oblast eni sami stranki in oba postavljata državo nad svobodo posameznika.

150-letnica ameriškega kongresa

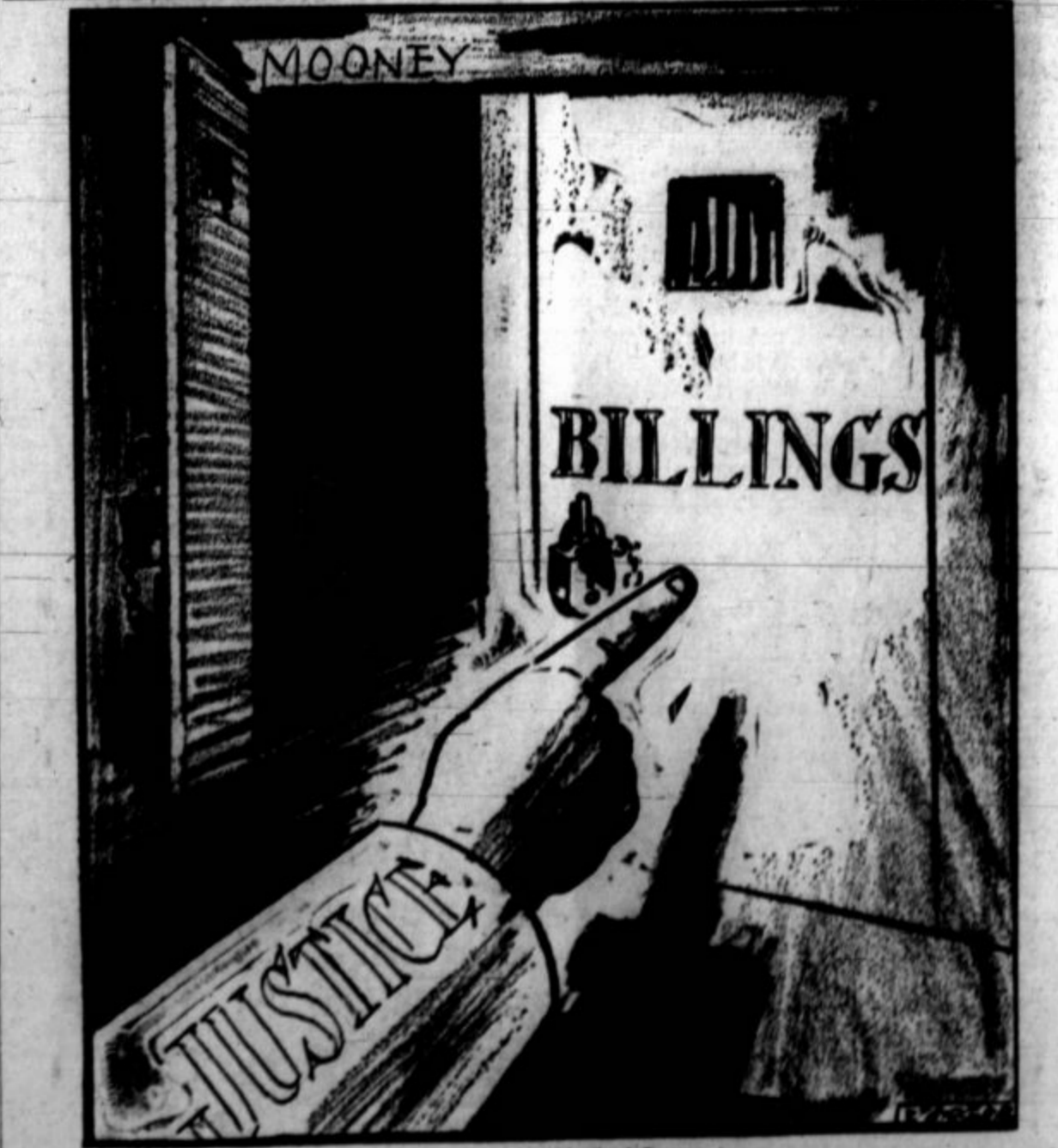
Slavnostno zasedanje

Washington, D. C. — Zadnje soboto sta senat in nižja zbornica imeli skupno slavnostno sejo v proslavo stopenetletnice obstanka ameriškega kongresa. Dne 4. marca 1789 se je v New Yorku prvič sešel federalni kongres na podlagi nove ustave, ki je bila v prejšnjem letu ratificirana. V prvi kongres je bilo izvoljenih 22 senatorjev in 59 kongresnikov, ampak 4. marca je prišlo v New York le osem senatorjev in 14 kongresnikov. Ker ni bilo kvoruma, se je zasedanje zavlačevalo do 30. aprila, nakar je šele bil prvi kongres formalno odprt in istega dne je bil prvi predsednik Združenih držav George Washington formalno ustoličen. (V proslavo te obletnice se prihodnjega 30. aprila odpre svetovna razstava v New Yorku.)

Na slavnostni seji zadnje sobote je bil navzoč tudi ves kabinet, člani vrhovnega sodišča in diplomatski zbor. Glavna govornika sta bila predsednik Roosevelt in predsednik vrhovnega sodišča Hughes. To je bil prvi slučaj v zgodovini Združenih držav, da je predsednik vrhovnega sodišča govoril v kongresni zbornici. Predsednik Roosevelt je ob tej priliki spet poudaril, da Združene države ne bodo dale nobene korajže ali moralne podpore totalitarcem, sovražnikom demokracije.

Sovjetska armada šteje 1,800,000 mož

Moskva, 6. marca. — Pravda, glasilo komunistične stranke, je ponatisnila vest iz nekega nemškega lista, da sovjetska Rusija vzdržuje armado 1,800,000 mož v mirnem času, brez komentarja. Ista vest se je glasila, da je Rusija povečala število bojnih letal od 6000 na 9000 v zadnjih dveh letih in da ima zdaj 30.000 strojníc, 23.000 težkih topov in 6000 do 10.000 tankov.

Odprite vrata! (Narislal Jerger.)

PROSVETA THE ENLIGHTENMENT

GLASILO IN LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Organ of and published by the Slovene National Benefit Society

Subscription rates: for the United States (except Chicago) and Canada \$2.00 per year...

Advertising rates on agreement—Manuscripts of communications and unsolicited articles will not be returned.

Member of the Federated Press

Datum v obljubo: na primer (July 21, 1938), poleg vašega imena na našem seznamu, da vam je v letu dostopen postojna pošta.

136

Glasovi iz naselbin

Glas iz Floride

New Smyrna Beach, Fla. — Ker rada čitam dopise, sem se namenila, da tudi jaz nekoliko opišem lepo solčno Florido.

Njih glavni pridelek je zelenjava; več od njih prideluje tudi jagode, grupe fruit in pomaranče.

Kakor slišim, je bil John Luznar eden prvih naseljencev v Samsuli, drugi je bil Sopotnik, tretji pa John in Julia Pleterški.

Potem so tukaj Delesovi iz Chicaga, pri katerih stanujeva. Tukaj so tri leta. Take hiše kot jo je Edward naredil, se težko dobi.

Hiše in farme imajo tukaj še sledeči rojaki: Hafner, Jontez (stric Ivana Jonteza), Maček, Benedict, Ruth Pauline in več drugih.

Kakor sem čitala v Prosveti, so hoteli Barbiča ob delo spravili. To so vam zavijalci in zavajalci! Ampak, France, veš kaj je Askerc rekli? Kdor ni nič, tam ni nasprotstva.

Pravno končam, moram povedati še eno špansko, kakršne se ne sliši vsak dan.

Louis in Rose Stegovec. Popravek Cle Elum, Wash.—V 35. številu Prosvete je bilo poročano v domačih vesteh, da je Hrvat Steve Jakob (Jakopič) ubil ženo in troje otrok in potem izvršil samomor.

Pripomba uredništva: Iz kasnejših podatkov smo bili informirani, da je bil Stefan Jakob (ne Jakopič) res Slovenec, doma iz Štajerske.

Belle Vernon, Pa. — Človek res raje čita kot piše. Ko prejmeš list, ga razgrneš pred sabo in pričneš čitati.

Prosveta se tudi lahko ponaša s svojimi številnimi dopisniki, katerim vsa čast in priznanje. Posebno zanimivi so Barbičevi dopisi. Torej le naprej, br. Barbič!

Tudi naš bellevernonški fajnmošter se je hotel mačevati nad nekim šolskim učiteljem, ki je v šoli učencem baje rekel, da so katoliški duhovniki največji

James J. Hines (na sredi), tamnaniški politik, ki je bil spoznan za krivega kršenja loterijskega zakona na obravnavi v New Yorku.

kruki. "Father" se je čutil prizadetega, da je takoj poslal svoje ljudi okrog s polami za nabiranje podpisov, da bi tega učitelja vrgli iz službe.

Z delom je pri nas kakor drugod. Majna obratuje tri do štiri dni na teden. Lani je bil roj zaprt osem mesecev. Nam so rekli, da imamo preostrog rudniški odbor in da valed tega ne morejo obratovati rova.

Thomas Podbevšek, 505.

Pittsburgh. — Minilo je že vrsto let, ko sem zadnjič pisala v našem priljubljenem listu Prosveti. Vzrok za molk je to, ker raje čitam ko pišem.

Srečna hvala družini Franka Ostroška za obiske in darila. Niekui Balkovec za vožnjo iz bolnišnice, Teresiji Levatik za pomoč na domu za časa moje odsotnosti, mrs. Agnes Modar, mrs. Alojziji Ostroško, mrs. Ani

Habajec in Mary Habajec, družini Adolfa Tomsiča in Pavlu Roligu in ženi iz Coverdala in mr. in mrs. Franku Zupančiču iz Greensbora.

Antonia Zupancic, 118.

To in ono iz Detroita

Detroit. — Danes je organizirano delavstvo v Detroitu v težkih bojih. Teh bojev in problemov ni zakrivilo delavstvo, marveč voditelji avtne unije, predvsem Homer Martin.

Avtna unija je militantna in progresivna. In to je tudi največji vzrok današnjih homatij. Homer Martin, ki je prišel do predsedništva v tej uniji s pridigarkega stolčka, se tej militantnosti ni mogel privaditi in je začel rebelirati.

Danes se Martin poslužuje vseh sredstev, tudi drhalskih, da bi se obdržal na krmilu. Na seje krajevnih unij pošilja najete drhalmce, katerim plača od 50c do \$2 za razbijanje unijskih sej.

Delo po avtnih tovarnah je začelo pešati. Začeli so že odslavljati delavce in tudi krajšajo delovne dni na teden. Vse izgleda, da bo nastala zopet brezposelnost v tej industriji.

Tedenski odmevi

ANTON GARDEN

KDO RAZDVAJA DELAVSTVO

Vsakdo, ki stremi po napredku v splošnem, tudi čim več skupnosti in enotnosti med delavstvom. To je naravna želja vsakega delavca, ki se le količič zaveda, da je delavec.

Naj govore dejstva. Navedel bom slučaj Illinois Workers Alliance, organizacije brezposelnih, katero so komunisti prvikar razdvojili, ker je niso mogli kontrolirati.

Leta 1934 je prišlo do združitve vseh organizacij pod firmo American Workers Alliance. Pridružili so se tudi komunisti, ker so bili njih delavski sveti med brezposelnimi večinoma povsod že popolnoma diskreditirani.

Ko so nad Workers Alliance dobili popolno kontrolo, so pričeli samopašno vladati. Krotilo nad njo so dobili s tem, da so nekateri vodilne osebnosti, na primer predsednika David Lasserja, pritegnili k sebi s službami, jo zunitskim laskanjem in pozicijami, druge bolj značajne pa so enostavno potpisili na strani. Poskrbeli so tudi, da je iz organizacije izginil vsak bojevni duh, kar je v skladu z njih sedanjjo politiko sodelovanja z Rooseveltovo administracijo na vsej črti.

Ker se precejšen del vodilnih elementov Illinois Workers Alliances ni hotel sprijazniti to politiko, ker jo smatra za škodljivo interesom brezposelnih, je glavni odbor American Workers Alliance prišel z bojem proti illinojski sekciji. Zadnji državni konvenciji je ukazal, da mora zavreči inkorporacijski charter, da da stalinisti so bili poraženi za en glas.

Glavna eksekutiva je potem to tudi storila in poleg tajnika McCullocha obtožila Simona Trojarja ter par drugih vodilnih članov. Če pa v resnici niso ničesar zakrivali, kršili so bene točke pravil, ni prišlo do nobene odločitve. Lasser je te dni kratkoma odločitev ilinojske Workers Alliance, da glavnostan več ne priznava večine državne eksekutive, kar pomeni enostavno izključitev te organizacije brez vsake obtožnice, zaslišanja in pravoreka glede krivde.

To je stalinistična "demokracija" in "demokratska fronta". Ta procedura je do pika podobna samopašnemu postopanju Homera Martina, ki je tudi enostavno pometel več eksekutive avtne unije na cesto ter razbil unijo. Stalinisti so storili slično z Illinois Workers Alliance. Ni treba omenjati, da stalinisti silno kriče proti Martinu in mu očitajo diktatorstvo in razbijanje avtne unije. Pravico si dejansko, v praksi laste sami. Takšna je njihova "demokracija". Kdor se ne pokori, ven z njim! Iz organizacije in moralno morišče! Takšna je njih jezuitična morala.

Pred dvajsetimi leti

(Iz Prosvete, 7. marca 1919)

Domače vesti. V Hibbingu, Minn., sta bila Tone Rus in Jože Steblaj.

Delavske vesti. Na Kubi je zastavljeno 75.000 delavcev za osemurnik.

Po svetovni vojni. V Nemški republik spet vse napeto in Scheidemannovi vladi povedujejo skorajšen konec.

Sovjetska Rusija. V Washingtonu prebrajo jejo dogodke, ki so privedli Rusijo do sporazuma z Nemčijo pozimi leta 1918.

(Dalje v prvi koloni.)

alno, se ne zavedajo nobene odgovornosti. Stititke se navadno ne zavedajo tega. Komunisti so padli na stopnjo prostotnosti. jih ni nič sram, kadar pri belem dnevu govorijo za bogatimi blaziranci!

Pisana čikaška enotna fronta

Zadnji teden so bile v čikaškem velenestu primarne volitve za županske, aldermanske in druge kandidate za službe v mestni hiši. Zadeva je potekla gladko kot po loju — kakor je bilo že v naprej določeno.

Kelly je dobil več glasov kot vsi ostali županski kandidati skupaj, kar dokazuje, da je Chicaga demokratska vas in irsko-katoliška vas. Čikaška demokratija je — to se razume — starega burbonskega kova, katera komaj, komaj tolerira Rooseveltov novi deal; to se pravi, da nič ne reče za ne proti. Skratka: čikaška demokratija kar lepo molči in doma melje pšenico.

Kar je bilo pri teh volitvah novega, je bila Kellyjeva enotna fronta. Župan Kelly in njegov irski mecen Patrick Nash sta imela na svoji strani večino demokratov, večino republikancev in vse — komuniste. To je že nekaj!

Yes, komunisti iz Chicaga so marširali na volišče z ramo ob rami s polkovnikom Robertom R. McCormickom, lastnikom in glavnim urednikom čikaške Tribune, s čikaškimi valpeti magnata Hearsta in z drugimi dolarskimi aristokrati, ki so leta 1937 burno aplavdirali županu Kellyju, ki je poslal policijo z nabitimi revolverji nad stavkojoče jeklarske delavce v South Chicagu, nakar je bilo 10 delavcev ubitih!

Vodilni republikanski kandidat Green je bil in je še le figura in republikansko-burbonska Tribune ga je omenjala — in še ga bo — le za silo iz hlinjene uljudnosti, dočim drugega republikanskega kandidata, starega Big Billa Thompsona, niti omenila ni, kakor da ne živi več. Glavni Tribune kandidat je Kelly — in ker je Kelly tudi kandidat čikaških komunistov, se je moralo zgoditi, da so komunisti in ameriško-fašistična Tribune (komunisti sami so krstili ta list za fašističnega!) danes v enotni fronti. — Milton S. Mayer piše v zadnji številki The Nationa: "Komunistična stranka in polkovnik Robert R. McCormick sta z veseljem predstavila častitega Edwarda J. Kellyja za župana mesta Chicaga. . . Polkovnik McCormick je zdaj prvič doživel čast, da je 'fellow traveler' s komunisti."

Proti Kellyju je res kandidiral državni pravdnik Courtney, demokrat starega kova (nekaj takega kot Garner), ampak ta mož je sportnik, ki se ni Tribuni prav nič zameril in njegov finančni mecen je bil — Frank Knox, bivši republikanski kandidat za podpredsednika Združenih držav (čudovito lepo demonstrirajo demokratije in republikanci starega kova, da med njimi ni več nobene načelne razlike!). In po volitvah sta se Courtney in Kelly enako toplo zahvalila Tribuni za njeno pošteno poročanje in komentiranje v teku volilne kampanje!

Kaj hočemo še več? Enotna fronta, prisrčen ideal vseh pravovernih Stalinovih komunistov, je zdaj fakt v čikaški vasi. Kelly, Pat Nash, McCormick, Hearst, John Fitzpatrick (ADF), Bittner (CIO) in komunisti! Vsi skupaj v eni vreči!

Stojmo! V vreči enotne fronte je tudi John Jerič, urednik jalovega Amerikanskega Slovenca in slovenski demokratski generalček v naselbini "stari Avstriji". Jeričev list in slovensko komunistično glasilo iz Pittsburgha sta marširala kupaj! Ali ni to lepo? Živela vseslovenska fronta! (Neki revček žlobudra v zadnji številki omenjenega glasila iz Pittsburgha o poroki Jeričevega lista s Prosveto. Nemogoče! Pittsburghski ženin, ki je že snubil vse, kar mu ni ušlo na hruško, nas je prehitel s svojo nemoralno zvezo, Prosveta pa odklanja bigamijo!)

Pogled na demonstracije v New Yorku, ki so jih organizirali prijatelji ljubiteljske Španije in v katerih so zahtevali preklic embarga.

(Dalje v nadaljnih listih)

Pogled na demonstracije v New Yorku, ki so jih organizirali prijatelji ljubiteljske Španije in v katerih so zahtevali preklic embarga.

(Dalje na 2. strani.)

SIGRID UNDET:

JENNY

ROMAN

Pisatelj Fran Albrecht

Nocoj pa je samo sedela tam in si želela koca. Ukvarjala se je z načrti, da bi odšla v inozemstvo — pobegnila od vsega tega. Sprejela je Cescino povabilo, naj pride v Tegneby, da bi pripravila konec.

Za Gerta bi bilo vsekakor bolje, da bi bil zdaj sam. Če je dosegla, da je napravil konec skupnemu življenju z ono — mu je vendarle storila nekaj dobrega.

Jenny nasproti sta sedeli dve ženski. Nema- ra nista bili starejši od nje, a bili sta vsi zga- rani in izrabljeni od večletnega zakonskega življenja. Pred tremi — štirimi leti sta bili mogoče še dve zali prodajalki, ki sta se lišpali in s svojimi kavalirji gojili sport po Nordmar- ki. Da, zdaj se ji je zazdelo, da je spoznala obraz ene izmed njiju — neke velikonočne po- čitnice sta skupaj prenočevali na Hakloj. Jen- ny je postala tedaj celo pozorna nanjo, ker se je tako krasno smučala in bila tako drzna in mična videti v sportni obleki s svojo gibčno postavo.

V nekem pogledu je bila še zdaj precej zalo oblačena. Njen cestni kostum je bil moderen, a se ji ni dobro prilegal. Njena postava pa ni imela več čvrstosti — bila je vsa nekam mla- hava in razvaljena, dočim so ji rame in boki ostali oglati. Njen obraz je bil postaran, zobje slabi in zloviljne gube so se ji vile okrog ust pod velikim klobukom s številnimi nojevimi peresi. Vedno je nekaj pridigala in njena pri- jateljica je živo poslušala, leno sedeč tam z razkrcenimi koleno; z rokami zakopanimi v ogromen muf nad svojim nosnim telesom. Njen obraz je bil prav za prav lep, a ves zalit in rdeče pegast z dvojnimi podbradkom.

"Veste, sir moram kar v kredenco zaklepati; če pride kdaj v kuhinjo, so drugo jutro samo skorje še — težak švicarski sir po tri krone funt."

"No, to si lahko živo predstavljam."

"Ampak poslušajte! Na jajca pa je naravnost obsedena kot ne vem na kaj. Pridem on- dam v deklško sobo — neverjetno je umazana — in v izbi tako diši po nečem. Postelje niso postlane — sama ne vem, kako dolgo že. Veste kaj, Solovej, pravim in ko vzdignem odejo, vi- dim, da ima v umazani postelji skrita tri jajca in cel zavitek sladkorčkov — kaj pravite na to? No, rekla je, da jih je sama kupila in to bo nemara res, kar se tiče bonbonov —"

"No, to je že verjetno," je rekla druga.

"No, da, saj so tudi bili v zavitku — jajca pa je gotovo vzela. A jaz sem ji tudi pove- dala, lahko si mislite. Ampak poslušajte. Zad- njo nedeljo pridem v kuhinjo, imeti bi morali mlečen riž, no na rišouj stoji lonec in lepo za- bava, dekle pa sedi v svoji sobi in nekaj pač- ka. Pokličem jo in malo pomešam med tem po kastroli — pa veste kaj sem zvelkla z zaje- malč? Jajč, ali si morete misliti kaj takega? Kuhala si je jajca v mlečnem rižu, no mo- rala sem se smejeti, ampak ali si morete pred- stavljati tako svinjarijo? No, potem sem ji pa tudi povedala svoje mnenje in to pošteno, ne, res ne vem, kaj pravite na to?"

"Uh, križ je s služkinjami. No, pa veste, kaj je moja napravila zadnjic?"

Gotovo sta tudi te dve kot dekletki hrepeneli po ljubezni — na svoj način. Po čilem in bo- drem fantu v trdni službi — po možu, ki bi ju rešil njunega enoličnega dela v pisarni ali tr- govini, ju povedel v majhen dom, v čigar treh sobah, ki bi bile polne njihovih malenkosti, bi lahko razpostavili vse svoje male vezenine s čipkami in plavimi zvončnicami, v katere sta vpletli svoje dekliske sanje.

Tudi ti dve sta sanjali svoje dekliske sanje o ljubezni. Zdjaj pa sta se jim nadmočno sme- jali in z zadovoljenjem ugotavljali tistim, ki so zdaj sanjale podobne sanje, kako vse drugačna je resničnost. Bili sta morda celo ponosni na to, da sta spadali med one, ki so bile posvečene v stvar in vedele, kakšna je resničnost. Ne- mara sta bili celo zadovoljni.

Srečen kljub temu, kdor je nezadovoljen! Srečen, kdor se ne zahvaljuje in ne zadovol- juje s tem, da mu je življenje naklonilo usodo siromaka. Kdor vzlic temu pravi: jaz veru- jem v svoje sanje, ni je druge sreče zame na svetu, razen one, ki jo poželim. Vendarle mi- slim, da je ta sreča na svetu. Če je ni zame — potem sem pač sama kriva, bila sem slabo de- kle, ki ni moglo bedeti in čakati svojega ženina.

Pametne device pa ga bodo gledale in pojdejo z njim v njegov dom na pir in ples —

V materini spalnici je gorela luč, ko je pri- šla domov. Jenny je šla k nji in ji je morala pripovedovati o družbi v Ahlstroemovem ate- lierju in kako se godi Heggenu.

Ingeborg in Bodila sta spali zadaj v poltemi in njujni kiti sta se vili preko blazin.

Jenny si je bogve kako prizadela, da je stala tam in tvezila materi neke laži. Saj je počela to, že odkar je morala kot šolarica z vedrim gla- som poročati o otroških družbah, kjer je pose- dala sama in gledala, kako druge plešejo — vsa nesrečna in zapuščena, dekletce, ki se ni moglo udeleževati plesa in ničesar povedati, kar bi moglo veseliti druge fante.

Kadar sta Ingeborg in Bodila prihajali s plesne zabave, je mati sedela pokonci v svoji postelji, vpraševala in poslušala in se smejala — vsa zardela in mladostna od svetilkeinega svita. Oni dve sta mami zmerom lahko govorili resnico, ker je bila ta živa in vesela. Ne- mara sta zamolčali tu pa tam kak doživljaj- ček, ki je bil tako vesel, da sta ga rajši odbrž- dala zase. Pa kaj za to, njun smehljaj je bil ven- darle pristen.

Jenny je poljubila mater in ji voščila lahko noč. V družinski sobi je po nesreči strgala neko fotografijo s stene. Pobrala jo je in ve- dela v temi, kdo je bil. Bil je brat njenega pravega očeta s vojo ženo in svojimi hčerkami. Živel je bil v Ameriki, tako da ga nikoli ni vi- dela. Zdjaj pa je bil mrtev in njegova slika je visela tam in nihče ni več mislil na njo. Vsa- dan je brisala tam prah in je niti opazila ni, bila je kakor vsaka druga drobnarija.

Ko je prišla v svojo izbo, si je jela razpu- ščati lase.

Materi se je itak zmerom kaj nalagala. Kako pa bi tudi mogla biti odkrita ž njo, ne da bi ji prizadevala žalost? In kaj bi koristilo to?

Nikdar in nikoli je mama ne bi mogla razumeti. Pri nji sta se sreča in žalost menjavali že od njene rane mladosti — bila je srečna z Jennynim očetom ter je žalovala po njegovi smrti in živela dalje s svojim otrokom in bila zadovoljna. Tako je srečala Nilsa Bernerja in ta je izpolnil njeno življenje z novo srečo in novo žalostjo. In spet je živela dalje v svojih otrokih. Otroci so sreča materinstva — otip- ljiva izpolnitev neke praznote, sreča, ki je kup- ljena z dejanskim trpljenjem, ki leži vse pre- več telesa, vse majhna in toplja na materinih rokah, da bi se dalo dvomiti o nji. Res, ljubiti svojega otroka, mora kaj dobro deti. Ta lju- bezen je tako naravna, da ni treba razglablja- ti o nji. Mati pač ne dvomi o tem, da ljubi svojega otroka, da mu hoče samo vse najboljš- e in da ravna v njegov prid, pa tudi ne, ali jo njen otrok ljubi. Tako oblina pa je milost na- ravnost z materami, da je zoper najgibljivi otroški nagon, da bi otroci razkrivali materam svoje najbridkejše in najnezgodnejše skrbi. Mati nikoli ne vze dosti več nego za bolezen in de- narne skrbi. Nikoli pa ne tega, kar je nepo- vratno — sramote, poraza v življenju — in če njen otrok ječi od trpljenja, mati nikdar ne verjame, da se izgubljen ne da nadomestiti.

Nikoli ni smela mama zaznati za njene bole- čine — narava sama je postavila tam zid. Ni- koli ne bo Rebeka Gramova zvedela desetine tega, kar je njen sin pretrpel po njeni krivdi. Kako je gosa Lundova žalovala za svojim pre- krasnim Ejnarijem, ki se je ponesrečil! Se dan- es ta dan je globoko in bolešno žalovala za svojim sinom ter sanjala o bogati bodočnosti, ki ji je bil iztrgan. Njegova mati je bila edina, ki ni slutila, da se je ustrelil, da ne bi bil zblaznel.

In materinska ljubezen tudi nobeni drugi sreči ne stoji na poti. O tej ali o oni materi je vedela, da je imela ljubimce in menila, da otro- ci niso videli. Bile so take, ki so se dale ločiti ter bile srečne na drug način. Le, če so bile razočarane v novi ljubezni, so tarnale in se ke- sale. Njena mati jo obožuje, pa vendar je imela njena ljubezen dovolj prostora za Ber- nerja, in je bila srečna z njim. Gert ljubi svo- je otroke in očetovska ljubezen je pač bolj mi- šelna, bolj razmišljajoča, manj nagoniska nego materinska. Pa vendar je to zimo najbrže kaj malo mislil na Helgeja.

(Dalje prihodnjič)

prvo nagrado in ki je umetni- ka na mah proslavila. Nepriča- kovani uspeh je razkrdil meglo, ki je težila umetnika in v ate- ljeju je spet vladala dobra vo- lja.

Jolanda in Baan sta vodila kaj nenavadno gospodinjstvo. Dekle se ni dosti razumelo na to in vsa njena umetnost v šivanju je bila, da je znala Štefanu prišiti kakšen gumb na suknjic. Hrano je nosila iz gostilne in jo je ser- virala na mizi, pogrjnjeni s pa- pirjem.

2.

Nekega dne je stopila v atelje črno oblačena, stroga stara da- ma. V roki je držala kovčeg.

Z vprašujočim pogledom je stara dama motrila z nenavadni- mi predmeti natrpan prostor, potlej je pa osorno nagovorila Jolando:

"Umetnika Štefana Baana iš- čem ..."

"Štefana ni doma. Prosim, zglasite se morda zvečer."

"Torej stanuje tukaj. In kaj delate vi tukaj?"

Jolanda je v naperjeni dami podzavestno slutila sovražnico. Kljubovalno je dvignila glavo:

"Tukaj sem doma."

"Vi tukaj stanujete?" je o- gorčeno vprašala dama. "Ali ste žena gospoda Baana?"

Čudna grenkoba se je polasti- la dekleta.

"Se več sem kot žena. Njegov model sem, njegova pomočnica, njegova zaščitnica, njegovo vse. Nihče me ne bo pregnal od tod."

Stara dama je napravila neje- voljno kretnjo, ko da bi hotela nekaj reči, potlej je pa na lepem brez besed zapustila sobo.

Dekle se je pa vrglo na med- vedovo kožo in je nestrpno pričakovalo Štefana; občutek neiz- reklije zapuščeniosti je prevzel Jolando.

Naposled se je Baan vrnil do- mov. Molče je vrgel klobuk na mizo.

"Moja mati je bila tukaj," je dejal po dolgem molku s hripavi- m glasom.

"In zdaj me boš pač spodil od sebe?" je dekle vzkliznilo raz- burjeno.

Slikar je trenutek molčal.

"Tako ne smeš govoriti, Jo- landa," je dejal naposled. "Ne bom te spodil; zato sva preveč dobra prijatelja in bova ostala tudi v bodoče. Samo moja mati je ženska iz province ... Razen tega ima pa tudi prav: začeti moram urejeno življenje ..."

"O, meni ni treba pokazati vrat, ker grem rajši sama."

Štefan je živčno korakal po sobi sem in tja.

"Poslušaj, Jolanda, ne govori- va zdaj o tem, jutri bova že na- šla izhod."

Misel, da bi morala še vso noč preživeti tukaj, ji je pognala vso kri v glavo. Niti uro dalje ni hotela ostati. Naglo je zbrala svoje drobnarije in jih poveza- la v ruto.

"Zbogom, Štefan ..."

"Jolanda! Toliko si storila za- me, toliko žrtvovala, da bi mi bilo zelo ljubo, če bi se ti mogel na kakšenkoli način izkazati hvaležnega ..."

Brskali je po svojih žepih. Kar je našel notri bankovcev, vse je stisnil dekletu v roko.

"Bodi pametna, Jolanda. Užal- jen bom, če ne sprejmeš!"

S pobešeno glavo je Jolanda z denarjem v roki zapustila stanovanje. Baan je hotel še nekaj zaklicati za njo, a se je premi- slil, češ da je takšno slovo naj- boljše odpraviti na kratko.

3.

Slikar je prečel noč brez span- ja. Proti jutru je vstal, da bi svojo mater poklical v hotelu. Ko je odprl vrata ateljeja, ki so držala na majhen vrt, je prese- nečen odskočil.

"Jolanda!"

Skliučeno je dekle čepelo na stopnicah, trepetajoče od mraza kakor prezeblja ptička. Njen ob- raz je bil strahovito blede.

"Jolanda, pa menda nisi vao noč sedela tukaj?"

"Mislila sem, da me boš po- klical nazaj. Čakala sem vso noč ..."

Govorila je s tihim, slabotnim glasom, njen obraz se je čez-noč čisto spremenil.

Gladiator in lev

(Zgodba iz življenja dvojnika)
Georg Muehlen—Iv. Vuk

Kritičen trenutek v filmskem rokopisu "Gladiator", ki ga je snemala filmska družba "Heure- ka", je bil konec prizora, v ka- terem se mora Petronij, mlad, vročekrvni Rimljan za svojo lju- bico, Klavdijo, hčerko cesarje- vo, boriti v areni z levom in zm- agati ali umreti. Zivio Morelli, filmska moška zvezda, je nervo- zno pilil po svojih lakiranih nohtih.

"Prizor se mora, razumljivo, odigrati z dvojnikom", je pripo- mnil oprezno, misleč na svojo cenjeno nedotakljivost.

Pomočniki režiserjevi so zato begali in iskali dvojnika Silvia Morellija. Tri dni so ga iskali in obleteli vso deželo. Naposlen so našli nekoga, čisto priprostega, krepko raščnega človeka. Pri- vedli so ga pred tron vsemogoč- nega režiserja.

"Izvrstno, neverjetno, kakšna podobnost", je vodja fotografi- ranja zašepetal režiserju. "Ven- dar mislim, da ni kdo ve kako inteligenčen."

"Tudi v tej točki popolna ena- kost z originalom", je zagodrn- jal režisar, jezen radi kaprice filmskega zvezdnika.

Pogledal je dvojnika.

"Kako se pišete?" je vprašal.

"Hočete moje pravo ali moje umetniško ime?" je pripomnil dvojnik.

"In umetniško?"

"Transpiro."

"Aha ... V katerih filmih ste že sodelovali, gospod Trans- piro?"

"Prvič pri "Bombe" v Monte Carlu. Tam sem igral med beže- čem množico trgovca s sadjem po- leg velike hiše na levo. Morda se spominjate."

"Zdi se mi, da, tako mimogre- de. Dalje, prosim?"

"Igral sem pozneje solo v zgo- dovinskem filmu "Fran Karel". Moral sem s vselitnikom iti po hodniku gradu. Spodtaknil sem se in se moral zvaliti po stopni- cah. Zalibog, ta prizor, so iz fil- ma izrezali."

"Pametneje bi bilo, če bo to pustili in vse drugo izrezali", je zamrmral režiser. Dvojnika pa še niste igrali, kaj?"

"Koga?"

"Dvojnika!"

"Oprostite, gospod režiser, re-

"Noč je bila tako neskončno dolga! Doslej sploh nisem vede- la, da more noč tako dolgo tra- jati ..."

Opoldne je hotela Jolanda vstati, da bi pripravila kosilo, a je brez moči omahnila nazaj na divan. Doslej je tožila, da jo ze- be, zdaj so pa njena lica in oči kač žarele od vročice.

Štefan je noč in dan presedel ob njeni postelji. Več kot deset- krat je vprašal:

"Kajne, da nisi jezna name, Jolanda, kajne, da nisi?"

"Ne — a prpsim, samo v bol- nišnico me ne pusti!"

"Ne, draga moja, nikoli več te ne bom pustil od sebe, niko- li, nikoli več!" ji je Štefan odlo- čno zatrjeval.

Jolandi so oči sijale od sreče. Kmalu na to je pa padla v vro- čično omedlečico. V svoji do- mišljiji je videla strogo staro damo, ki je hotela dekle pogna- ti na ulico.

Nekega večera je bolnica de- jala, da ne čuti nobenih bole- čin in se je očitno bolje počuti- la. Baan se je olajšan oddahnil. Po mnogih prečutih nočeh je ho- tel tudi sam zaspati.

Ko je zjutraj še v mraku stopil k Jolandi, je dekle z iztegnje- nimi rokami nepremično ležalo na postelji.

"Jolanda! Jolanda!"

Ni se ganila. Njena roka je bila mrzla in otrpla ...

Štefan je občutil na glavi ne- kaj kakor močan udarec. Padel je na kolena in neprestano kli- cal dekletovo ime.

Ko se je opomogel od prvega obupa, je dolgo opazoval Jolan- din obraz. Plemenit, jasen mir se je zrcalil iz njenih črt, okrog njenih ustnic je kraljeval skriv- nostni nasmešek.

Takrat je dejal Baan prvič, kar je pozneje neprestano zatr- jeval svojim prijateljem o mali pritepenki:

"Bila je tako plemenita, tako lepa in čista kakor svetnica!"

George Norris, progresivn senator iz Nebraske.

ci hočete, če pijem. Ne, ne pi- jem."

"Ze prav", se je zadovoljno nasmehnil režiser in se obrnil k vodji fotografov, ter zašepetal: "Nima pojma, kaj je to igrati dvojnika. Kakor nalašč. Ne bo težko. Nobene sitnosti ne bo."

Obrnil se je zopet k Transpi- ru:

"Ali veste, kakšno vlogo boste igrali pri nas?"

"Da. Umirajočega gladovalca naj bi igral."

"Neumnost! Gladiatorja bo- ste igrali."

"Dobro. Vseeno mi je, od če- sa mi bo slabo."

"Veliko skrb ste vzeli z mene, gospod Transpiro", je rekel reži- sar. "Hočem vam razložiti tisti prizor, v katerem boste igrali Petronija, da se boste vedeli dr- žati."

"Prosim!"

"Torej", je rekel režiser, "413. sprejem: Petronij v areni — strumno vzravnan — pozdravi z mečem: Ave cesar! ... 414. sprejem: Klavdija v svoji loži — pol nezavestna — pada v naročje svojih prijateljic: Poma- gajte bogovi! ... 415. sprejem: Odprtina za leve se počasi odpi- ra — najprej za palec veliko — nato kakor pest — nato kakor čevlji — meter — zdaj plame iz odprtine lev — 416. sprejem: Lev obstane rjoveč — biča z re- pom po pesku — mogočen skok in 417. sprejem: Je že pri Pe- troniju — ga vrže s silnim za- mahom šape v pesek — Petro- nij sune z mečem leva — lev skoči — zagrebe kremplje v Pe- tronija — 418. sprejem: Petro- nij s krvjo oblit, od bolečin ves skremžen — se brani zama- n — udar leva s šapo preko Petroni- jevega obraza — morilni vzgri- levov v Petronijev vrat — Pe- tronij omahuje — 419. sprejem: omahne in se zgrudi. — Zver in človek se valjata po tleh — obla- ki prahu se dvigajo — mesari- ta se — obnemoreta in se popu- sita — 420. sprejem: pogineta oba v pesku —! Tako, gospod

Transpiro, to bi bilo vse. Ka- vam ugaja vloga?"

"Ni slaba. Kdo igra leva?"

"Kaj pravite?"

"No, kdo igra leva. Čim- namreč rad ve, kdo je njegov igralec."

"Vprašanje je bedasto. Le- bo igral, seveda, lev sam."

"Pravi lev?"

"Da ... to se pravi ... Čim- te, Petronij! Gospod Štefan, pardon Transpiro — kam pa- domov k ženi in otrokom, svojem privatnem življenju in izključevalec pri dražbi rih, spodar bi me koj odpuštil, če se urnil s pregriznjem in tom."

"Ne bodite neumni! Tere- ste zadeli, če igrate. Če na- nalogo dobro izvršite, se bo vsa filmska podjetja trgala vas."

"Pred vsem se bo zame tr- lev. In to mi ne ugaja. Z- gom!"

"Počakajte! To je vendar polnoma nedolžna reč. Lev- prej kajpada dobil porcijo ma. Edina bojazen je, ki te- ži, da bi tako med bojem lev zaspal."

"Vendar se more prej ve- kor dobro navečerjati."

"Podvojimo vam honorar."

"Premalo za človeka, ki morda celo razčrtvorjen," je- kel Transpiro.

"Dobro, početvorimo ho- rar!"

"Pa tudi porcijo broma za- va, če smem prositi!"

Dogovor je bil sklenjen in z- zor se je filmal. Posrečilo se brez napake, razen da je us- čeni lev nekoliko preveč se- čal ...

Vendar se je h koncu odig- še kratke, nepotreben prizor. Transpiro je že odšel iz dve- ne. Silvio Morelli, zvezdnik, zapisani igralec v tem filmu, mesto njega ležal poleg rane njene zveri. Počasi je stopil Klavdija, hčerka cesarjeva, stopnicah v areno. Pokleknila kakor je predpisavala vloga, trupu ljubjenca in zajokala:

"Zame si umrl" in se pripo- ljala, da pritisne svoja usta obdebele ustnice gladiatorjeve- kar jo naenkrat dvigne me- roka. Pogleda in glej, poleg je- je stal velik, močan Transpi- dvojnik in grmel, prepoln ča- hlepja:

"Klavdija, motiš se! Tisti, je poginil za tebe, sem bil jaz. Ta del prizora je bil, žalibo- izrezan ter je film tako izpa- na svoji resnični senzaciji ..."

Napredek

"Gospod doktor!" se je pri- žila pacientka nekega lond- skega zdravnika, "včeraj ste gotovili čisto drugačno dia- gnozo?"

"Tako vsaj lahko vidite," odgovoril zdravnik, "kako hitro napreduje medicinska znanost."

NAROČITE SI DNEVNIK PROSVETA

Po sklepu 11. redne konvencije se lahko naroči na list Prosveta pri- prište eden, dva, tri, štiri ali pet članov in ene družine in eni naroč- niki. List Prosveta stane za vso snako, za člano ali medčano \$6.00 na eno letno naročnino. Ker pa člani še plačajo pri assessmentu \$1.20 za tednik, se jim to prišteje k naročnin. Torej sedaj ni vrzoka, reči, da je list predrag za člano SNPJ. List Prosveta je vaša lastnina in gotovo je v vsaki družini nekdo, ki bi rad čital list vsak dan. Cena lista Prosveta je:

Za Zdrul. države in Kanado \$6.00	Za Cicero in Chicago je \$7.50
1 tednik in..... 4.50	1 tednik in..... 4.50
2 tednika in..... 3.60	2 tednika in..... 3.60
3 tednike in..... 2.40	3 tednike in..... 2.40
4 tednike in..... 1.20	4 tednike in..... 1.20
5 tednikov in..... nič	5 tednikov in..... 1.20
Za Evropo je..... \$9.00	

Izpolnite spodnji kupon, priložite potrebno vsoto denarja ali Money Order v pisnu in si naročite Prosveto, list, ki je vaša lastnina. Pojasnilo:—Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti član SNPJ, ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj list tednik, bode moral tisti član iz dotične družine, ki je tako skupno naročena na dnevnik Prosveto, to takoj naznaniti upravništvu lista, in obenem doplačati dotično vsoto listu Prosveta. Ako tega ne stori, tedaj mora upravništvo znati datum za to vsoto naročnika.

PROSVETA, SNPJ, 2637 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Priloženo pošiljam naročnino za list Prosveto vsoto \$.....

1) Ime..... Čl. družina št.....
 Naslov.....
 Ustavite tednik in ga pripišite